

Hur trovärdig är vår myndighetsutövning?

Börje Wigström

Helsingborg

borje.wigstrom@passagen.se

Det är viktigt att bistå nödlidande i alla sammanhang. 2005-09-03 fanns det en artikel i Helsingborgs Dagblad med rubriken:

”Kriminalisera den som inte ingriper.” Som är författad av riksdagsmannen Kenneth Lantz (KD). Artikeln börjar med följande rader: ”Vi har under senaste tiden sett flera illdåd som vittnar om en total avsaknad av känsla för människovärde. Ett mått på vilka värderingar som råder i samhället är i vilken grad vi ställer upp för varandra och människorna i vår närhet. Kristdemokraterna vill tillsätta en värdekommission för att stimulera en bred offentlig debatt om människovärdet och de mänskliga fri- och rättigheterna. Om brott förhindras undviks mycket lidande, det innebär samtidigt en samhällsekonomisk besparing. I det här sammanhanget ser jag att mycket av det som Kenneth Lantz skriver inte stämmer in på det som händer när våra myndigheter utreder våra inomhusmiljöer bland annat inom allmännyttan. Illdåd och avsaknad av människovärde är mycket träffande när man värderar våra myndigheters sätt att hantera inomhusmiljön och att visa civilkurage när man bistår utsatta människor.

Tyvärr är det allt för ofta så här: Gällande lagar kan vara tillåtande men inte tvingande och kan ha en låg politisk prioritering. Dessutom är det så att allt som händer oss människor händer bara så länge vi tillåter det. Det permanenta tillståndet av kunskap och förståelse uppnås endast om den teoretiska och praktiska kunskapen är tillräcklig.

Tyvärr har många politiker inte lärt sig att balansera sina beslut på demokratiska grunder eftersom deras girighet kan leda av makthunger och styras av

beslutsångest. Dessutom omfattar miljöbalkens tillämpning också försiktighetsprincipen, som skall tillämpas så snart det finns skäl anta att en verksamhet kan medföra olägenhet för människors hälsa. Försiktighetsprincipen skall vila på medicinsk och politisk grund och inte användas för att rättfärdiga beslut som redan är fattade

Jag har alltid trott att det är ens egen övertygelse som lägger grunden för vilka beslut man tar och inte vad andra tycker om man skall reservera sig eller ge bifall till ett beslut.

Man måste också se till att politiska nämnders ledamöter har tillräcklig kunskap i aktuella ärenden. Nämndemännen i aktuella styrelser och nämnder måste också inse att de beslutar som representanter för dem som har valt dem och inte ge sken av demokrati i det som tjänstemännen beslutar. Det kommunala självbestämmandet skall ifrågasättas om kommunen missköter sig.

Inomhusmiljön: Varför nämns aldrig inomhusmiljön när kommunen pratar om miljöanpassning i våra bostadsområden. Framförallt när det gäller allmännyttan och det politiska klimatet ser jag att den demokratiska värdegrunden många gånger åsidosätts och att de enskilda individernas rättigheter inte värderas enligt de principer som ett demokratiskt samhälle skall erbjuda sina medborgare.

Ren luft borde vara en självklarhet. Våra politiker pratar gärna om allas rätt till ren luft (utomhus), men inomhusluften verkar de strunta i. Trots att dålig inomhusmiljö varje år dödar minst tusen personer varje år i vårt land, bland annat i cancer, tar man inte tag i problemen på ett påtagligt sätt.

En dålig inomhusmiljö kan även vara en riskfaktor för utveckling av astma och allergi hos barn. Vi som bor i Norden vistas 90% av vår tid inomhus. Trots det intresserar vi oss i huvudsak för luften utomhus. Det faktum att uteluften i Sverige är mycket ren är naturligtvis bra. Så inte med inneluften. Inneluft är uteluft med alla de föroreningar som byggnader, människor och djur tillför inomhusmiljön.

Vi måste ta skyddet av inomhusluften på lika stort allvar som skyddet av utomhusluften. Politikerna måste inse att det är minst lika viktigt

Dessutom har byggsektorns miljöprogram sagt så här: Ingen skall bli sjuk av sitt boende år 2010. Då ska samtliga sjuka hus i landet ha identifierats och åtgärdats. Detta är en god tanke. Kanske det är och förblir en tanke eftersom det bara är knappt 3 år kvar tills det magiska året infinner sig.

Det står att läsa i Helsingborgs kommuns agenda så här: I vår kommun ingår områden med länets lägsta medellivslängd, folkhälsosituationen är oroande med höga ohälsotal och miljörelaterade sjukdomar och besvär som allergier och astma är vanligare i Helsingborg än i landet som helhet.

Per Mårin, docent och läkare vid Sahlgrenska Sjukhuset, Göteborg, har skrivit: ”Sjuka hus-syndromet” (SBS) och möjliga orsaker till detta skall tas på största allvar. I detta sammanhang måste erinras om att största möjliga hänsyn måste tas till människans fysiska och psykiska hälsa och i samband härmed måste erinras om följande definitioner: ”Sanitär olägenhet” (HL, paragraf 1, 2:a stycket) med sanitär olägenhet avses i denna lag en störning som kan vara skadlig för människors hälsa och som inte är ringa eller helt tillfällig.”

Jag tycker att miljönämndens ordförande och Miljönämnden skall rannsaka sig själv när de tar fortsatta beslut i kommunens miljöfrågor som bland annat rör inomhusmiljön i kommunen (allmännyttan).

Sanning är i dag en filosofisk fråga och inte en juridisk när man tar pulsen på en politiker. Det är också summan av detaljerna som gör helheten och att politiskt korrekt rättstillämpning kan störas av olaglig myndighetsutövning

Citat: ”Jag gjorde inget olagligt, men jag misslyckades bara med att följa lagen.” ” En typisk politikerursäkt.”

Undersökningsplikt, bevisbördesregeln, efterbehandlingsansvar och försiktighetsprincipen är viktiga regler i miljöbalken som kan åberopas när man utreder ett miljömål. Tyvärr är det ofta så att fastighetsägaren tillsammans med Miljönämnden åberopar paragrafen, skälighetsprincipen som en anledning till att inte följa upp och utreda den klagandes besvär.

Inomhusmiljöns betydelse för barns hälsa är underskattad: Barns känslighet för miljöstörningar är omvittnad i många sammanhang. Många barnpatienter har visat sig mer eller mindre bo på sina vårdinrättningar eftersom deras sjukdomstillstånd kan vara både många och långa. Folkhälsosituationen är oroande med höga ohälsotal. Dessa ohälsotal ger oss anledning att tänka på bland annat hur våra inomhusmiljöer hanteras av våra myndigheter.

Den mest sårbara tiden i en människas liv är fosterstadiet. Man tror att vissa cancerformer grundläggs i fosterstadiet och barnaåren. Det är exponeringen av de gifter som kommer från modern som påverkar barnet och manifesterar sig på olika sätt,

bland annat genom modersmjölken.

Världshälsoorganisationen (WHO) har varnat för att gravida kvinnor inte ska vistas i miljöbelastade zoner i inom- eller utomhusmiljöer. Värt är också att notera att WHO också säger att barn under ett år är särskilt utsatta och att man skall ta särskilt stor hänsyn till dem.

En enkätundersökning av tre stora bostadsområden i Helsingborgshem gav bland annat svaret att hälsotillståndet inte är särskilt gott bland de omkring 6 500 boende i området. Det framgick dock att man hade frångått barn- och ungdomsenkäten då de sällan eller aldrig ger något. Den grupp som är mest utsatt och där man finner de flesta individer som påverkas av miljöstörningar är den grupp som har undantagits från den här undersökningen. Att undanta barn på det här sättet är det i det närmaste en skandal.

Social kompetens och att lyssna på medborgarna är politikernas skyldighet. Men tyvärr är det politiska systemet genomsyrat av så stora egenintressen från politikerna att man ofta struntar i lagar och bestämmelser. Det är inte alltid den kunnige politikern som får ett politiskt uppdrag i kommunen. Lika ofta är det så att man låter vänskapen gå före kunskap vid val av ledamot.